

לפעול במסגרת מיפלגה קטנה וחסרת השפעה — רעיון שלא קדם להם כלל. לעומת זאת, סברו, יכול טכסיס בחירות מחוכם לפגוע בתדמיתה של גח"ל ובתדמית מנהיגיה, מנחם בגין, להוסיף להם עוד חצי תריסר מנדטים, דבר שיתן בידם אפילו אפשרות הצטרפות לקואליציה, ללא גח"ל.

התסריט היה פשוט:

- אריק שרון יפרוש מצה"ל, יעורר תשומת לב מירבית אותה ינצל לשם פירי סום תוכנית המערך הנגדי שלו, כשהוא קורא לליכוד כל מחנה הימין למערך ימני.
- אריק שרון ועזר וייצמן יתנו את הליכוד לבחירות במסגרת גח"ל רק ברקמתו של מערך כזה, שיכלול את המרכז החופשי, את הרשימה הממלכתית ואת אנשי ארץ ישראל השלימה.
- התנגדותו של מנחם בגין להחזרת תמיר לחיק גח"ל תביא לפיצוץ התוכנית. במקום המערך הימני הגדול יוקם מערך ימני קטן בו יהיו שותפים המרכז החופשי והרשימה הממלכתית, כשאריק שרון ועזר וייצמן מצטרפים אליהם.
- סיסמת הבחירות של הגוש הימני הקטן תהיה כי גח"ל מחבלת בליכוד הליכודי שלימות המולדת. על רקע זה תנו הליכודי הבחירות בעיקר נגד גח"ל, כי שלדעת יומי התוכנית יש סיכוי לגזול מגח"ל בצורה זו חצי תריסר מנדטים לפחות.

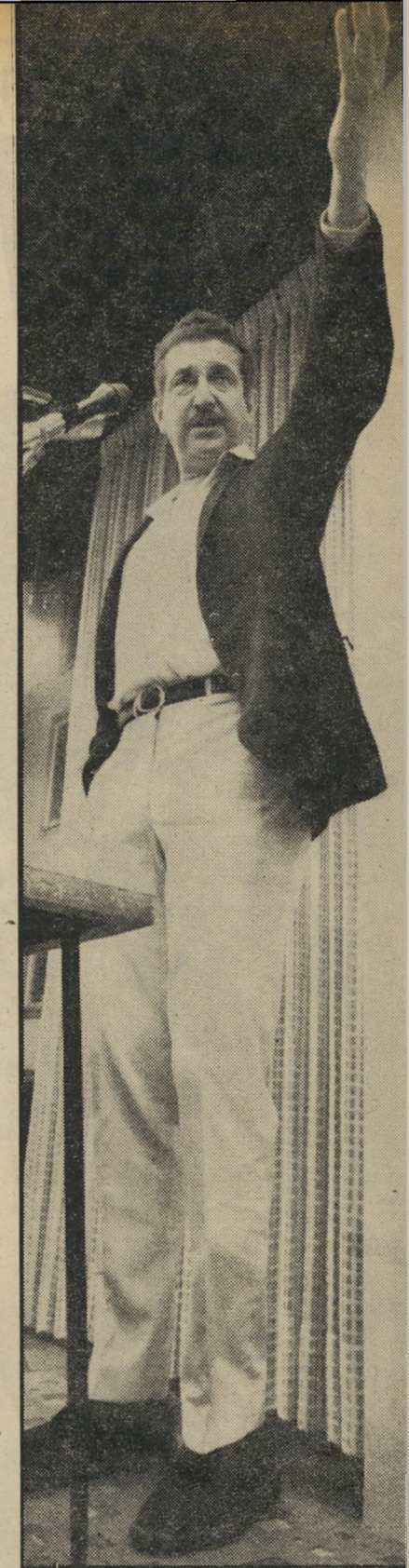
עד כאן התסריט. השלבים הראשונים שלו בוצעו לפי התוכנית בדיוקנות. גם התגובות היו כצפוי. הרעיון של המערך הימני נזרק לחלל כהמצאה בלעדית של אריק, מבלי שאיש יקשור אליו את תמיר ואת וייצמן כשותפים. תמיר וייצמן העידו פני מופתעים, הצהירו, כי יהיו מורכבים לדון בהצעות כאשר יופנו אליהם. התגובות הראשונות בקרב מנהיגי גח"ל היו מסוייגות ובלתי מתלהבות. איש לא העלה בדעתו שניתן יהיה להושיב את תמיר עם מנחם בגין יחד.

במשך שבוע יכלו טומני המלכודת לחיך ידיהם בהנאה. נראה היה כי בגין ו"גח"ל אחריו, יפלו בפח שהוטמן להם. אלא שאו אירעו כמה תקלות בלתי צפויים. התקלה הראשונה התגלתה בדמות יצר הסטפנטות של עזר וייצמן. זה לא יכול היה לעצור בלשוננו אחרי פגישה עם אריק שרון, הצהיר, כי הוא ואריק החליטו לא להיות שותפים בגח"ל אם לא יוקם המערך הגדול.

הצהרה זו היתה בבחינת פליטת כדור לפני שהכוה מגיע לנקודת ההסתערות. היא הדליקה אור אדום במחנה בגין, ש"נערך להגנה היקפית מפני ההתקפה הצפויה עליו. אריק שרון קעס כל כך על הצהרתו המטופשת של וייצמן שהוא הפסיק לדבר עימו ולא התקשר עימו במשך שבוע ימים. נראה היה כי חתול שחור עומד לעבור בנייהם.

התקלה השנייה היתה תגובת אנשי הרשימה הממלכתית, שהתלהבותם להצעה נראתה יותר מדי חשודה. בכירורים ש"נערכו הסתבר לפתע, כי אנשי ע"מ היו מתואמים מראש עם תמיר, וייצמן ושרון. ניהול עימם מגעים ארוכים לפני הטמנת המלכודת.

בגין הבחין במלכודת שעה קלה לפני שעמד ליפול לתוכה. הוא החליט להפיל את תמיר לאותו פח שטמן לו.

הם ספוטו סרק. אריק שרון מרגיש זר ומנוכר בין עסקני המיפלגה הליברלית, שרובם יוצאי גליציה בשנות השישים שלהם. בדיוק כמו שעזר וייצמן מרגיש את עצמו בין חברי "המשפחה הלוחמת" של האצ"ל לשעבר, שמושגייהם ותפיסותיהם נראות לו כשאלות מימי הביניים. מבחינת הסימפטיה האישיות שלהם, ומבחינת יכולת ההסתגלות לסביבתם ה"אנושית", יעדיף אריק שרון לפעול בשטח אויב, ועזר וייצמן לשרת בחיל-האוויר הסעודי, מאשר להיתקע במפה הפוליטית במקום שהם נמצאים עכשיו, בין עסקי נים אפורים ונטולי שארירות, הסוגדים להם רק בגלל דרגותיהם והיחל הגבורה המרהפת כביכול מעליהם.

אבל שניהם מפוכחים מבחינה פוליטית די הצורך כדי להבין שבמציאות הקיימת במדינת ישראל, זה המחנה היחיד בו ניתן להם למלא אחר השאיפות האישיות שלהם בתחום הקאריירה הפוליטית.

חנות שחור
בין אריק לעזר

מצב זה הבינו גם אריק וגם עזר שאין כל טעם להתקשרות עם שמואל אל תמיר. הם יכלו לצאת עימו ברשימה אחת, להוסיף לו עוד מנדט או שניים, אך

לפני הפילוג
שמואל תמיר נואם באסיפת בחירות כשליצידו יושב מנהיג תנועת החרות מנחם בגין. היה זה בבחירות לכנסת השישית, ב-1965. באותה שנה חזר תמיר לחרות, ניהל את מטע הבחירות שלה, אך פרש ממנה בריב גדול כעבור שנתיים, בתיקווה למשוך עימו את מרבית חברי תנועת החרות. עתה חוששים בחרות מפני טכסיס דומה בעתיד.

איך יורדים

מזה?

ה הרקע לנכונותו הנלהבת והמופגנת של בגין, כפי שהתגלתה בשבוע שעבר לשכוח את משקעי העבר ולעשות ה"כל למען ליכוד מערך ימני לאומני. בגין שיכנע את מקורביו כי רק כך ניתן לה"דוף את התקפת תמיר וחבריו הגנרלים, ולהשוף את צביעותם כלפי קהל הבחורים. התסריט הנגדי היה כדלהלן:

- גח"ל על כל אנפיו יתמודד בתהלהבות בהצעות האחרות במסגרת המערך.
- גח"ל יחייב את אריק להצטרף ל"מיפלגה הליברלית ולפעול מטעמה.
- גח"ל יקבל את כל התנאים האידיאולוגיים שציבו לו, הכל בשם סיסמת המערך הנגדי.

הפיצוץ יהיה בשלב מאוחר, כאשר יגיעו לדיון בהרכב רשימת מועמדי המערך הימני לכנסת. גח"ל יכתוב או תביא אים כאלה שתמיר וחבריו לא יוכלו לעמוד בהם. הם ייאלצו להינע או כניעה משיפילה או לפרוש מהמערך.

● גח"ל תציג אז את תמיר וחבריו כאינטרסנטים צבועים, שרק הכיסאות מעניינים אותם, תהדוף את התקפתם ואולי אף תגזול מהם מנדט או שניים. כש

הקואליציה הטמאה

כך כינה שמואל תמיר את השותפות בין חברי הכנסת יוחנן באדר מגח"ל לאברהם עופר מהמערך, שזחמו חוק נגד הסיעות הקטנות. זה היה רק לפני מיספר שבועות. עכשיו מוכן תמיר להצטרף לקואליציה טמאה זו ולהיות חלק בלתי נפרד ממנה.

ערוותם תישף ברבים. אם ימומש תסריט זה, עלול מצבו של תמיר להיות מביך ביותר. הוא ישאר לבדו, בלי הילת הגנרלים, שלא יוכלו לפ"רוש אליו. לא יהיה לו גם כל נשק להיל"חם בגח"ל. הוא, שבמשך ארבע שנים נלחם בחירוק שיניים כדי להוכיח לתומכיו את עדיפותה של סיעה אופוזיציונית קטנה ולוחמת על פני סיעת אופוזיציה גדולה ומשותקת, הפך לפתע את עורו, התגלה כחסיד המערכים הגדולים. איך יוכל לחזור בו שוב ולהסביר לחסידיו מדוע שוב עדיפה סיעה קטנה, אחר שימים קודם לכן שיכנע אותם במטרה הפוכה?

כל חלקי המערך הימני דהפו את עצמם למצב בו תומכיהם מצפים מהם להפגין קפיצה לוליינית מטעירה. אף אחד מהם אינו שש לקפוץ. כולם מחפשים את הדרך לרדת. אם כסוף, בצורה כלשהיא, הם אמנם יקפצו, תהיה זו קרוב לוודאי נפיי לה הרבה יותר מאשר קפיצה.